BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

WARSZAWA

PRZEGLĄD MIESIĘCZNY

Nr. 3 MARZEC 1931 ROK VI.

POŁOŻENIE GOSPODARCZE W LUTYM 1931 R.

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA

W lutym, który jest miesiącem przejściowym od okresu zimowego do sezonu wiosennego, położenie gospodarcze Polski nacechowane było niskim stanem obrotów i wytwórczości przemysłowej. Pod wpływem słabnących obrotów handlowych zapotrzebowanie kredytu dla celów obrotowych w dalszym ciągu zmalało i dobry materjał wekslowy wskutek małej podaży znajdował stosunkowo łatwy zbyt w instytucjach finansowych. Ciążący jednak nadal na rynku pieniężnym silny nacisk kredytowy o charakterze finansowym, głównie na spłatę poprzednio zaciągniętych zobowiązań, wpływa hamująco na obniżkę stopy procentowej i poprawę wypłacalności. Operacje kredytowe banków zmalały za wyjątkiem kredytów długoterminowych banków państwowych, które się zwiększyły. Wkłady oszczędnościowe wykazały dalszy wzrost. Na giełdach papierów wartościowych tranzakcje papierami procentowemi nie wykazały większego ożywienia mimo mocniejszej tendencji kursów; pod koniec okresu sprawozdawczego nastąpiła również poprawa kursów akcyj przy małych jednak obrotach.

Ceny ziemiopłodów po długotrwałym okresie stałej zniżki wykazały wyraźną tendencję zwyżkową. Wśród artykułów hodowli rolniczej zwyżką cen objęte zostały bydło i nierogacizna na rynku wewnętrznym, natomiast na rynku maślarskim i jajczarskim, po przejściowej poprawie na początku miesiąca nastąpiła ponowna zniżka. Wywóz zbóż i bydła oraz nabiału zwiększył się, eksport nierogacizny był natomiast mniejszy.

Położenie poszczególnych gałęzi przemysłowych było niejednolite przy utrzymujących się trudnościach zbytu w kraju i zagranicą. Rozmiary wydobycia węgla kamiennego, wskutek sezonowego spadku zapotrzebowania w kraju i skurczenia się eksportu, doznały ograniczenia, zapasy węgla na zwałach kopln wzrosły. Podobnie w przemyśle naftowym nastąpił spadek produkcji surowca; sprzedaż przetworów naftowych tak na rynku krajowym, jak i zagranicą była mniejsza. Hutnictwo cynkowe mimo pewnej poprawy cen zmniejszyło swą wytwórczość, gdyż obniżył się eksport cynku. Nieco pomyślniej kształtowało się położenie hut żelaznych, które zwiększyły produkcję dzięki większym zamówieniom rządowym, otrzymanym w styczniu oraz nieznacznej zwyżce eksportu w miesiącu sprawozdawczym.

W dziale przemysłu przetwórczego zaznaczyło się zwiększenie obrotów w przemyśle włókienniczym, który wkroczył w okres sezonowej sprzedaży wyrobów letnich na rynek krajowy. Oży-

wienie tranzakcyj wystąpiło silniej w dziale artykułów wełnianych, słabiej natomiast w sprzedaży wyrobów bawełnianych. Wywóz wyrobów włókienniczych był mniejszy niż przed rokiem. Trudności zbytu występowały nadal silnie w przemyśle metalowo-maszynowym, który zatrudniony był tylko częściowo przez ograniczoną ilość dni w tygodniu. Eksport drzewa obniżył się znacznie poniżej poziomu zeszłorocznego. W przemyśle spożywczym zbyt cukru na rynku wewnętrznym pozostał utrzymany, eksport zaś był mniejszy. W młynarstwie zaznaczyło się sezonowe zwiększenie zatrudnienia i obrotów. W sprzedaży nawozów sztucznych nie nastąpiła poprawa. Stan uruchomienia innych gałęzi przemysłowych, jak przemysłu skórniczego i mineralnego pozostał ograniczony.

Obroty handlowe na rynku wewnętrznym jak zwykle w okresie międzysezonowym zmniejszyły się w porównaniu ze styczniem. Poziom ich był również znacznie niższy niż w lutym ub. r. Silniejszemu zmniejszeniu uległa wartość wymiany towarowej z zagranicą. Zwłaszcza przywóz obniżył się, wskutek czego bilans handlu zagranicznego wykazał większe saldo aktywne.

Nasilenie wzrostu bezrobocia osłabło tak w porównaniu z poprzednim miesiącem, jak i w stosunku do lutego ub. r. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych zwiększyła się bowiem w miesiącu sprawozdawczym o 20 tys. wobec 42 tys. w styczniu b. r. i 33 tys. w lutym 1930 r. Dążenia do obniżki płac objęły ostatnio tak zarobki robotnicze jak i wynagrodzenia pracowników umysłowych.

RYNEK PIENIĘŻNY

Pieniądz i kredyt. Na międzynarodowych rynkach pieniężnych miesiąc luty zaznaczył się sezonowym wzrostem płynności. W Paryżu pieniądz dzienny notowano oficjalnie po $1\frac{3}{4}$% (faktycznie był tańszy), dyskont prywatny od $1\frac{5}{8}$ do $1\frac{3}{4}$%. W Zurichu i Amsterdamie stopa dyskontowa prywatna obniżyła się nawet poniżej 1%, w New Yorku za pieniądz dzienny płacono 1 — $1\frac{1}{2}$%, zaś prywatna stopa dyskontowa utrzymała się na poziomie $1\frac{5}{8}$%. Ta zniżkowa tendencja nie objęła jednak rynku londyńskiego i berlińskiego. W Londynie stopa dyskontowa wzrosła do $2\frac{5}{8}$% wskutek styczniowych operacyj Banku Angielskiego na wolnym rynku (mających na celu zahamowanie odpływu złota) i obniżyła się dopiero w końcu lutego do 2%. Na rynku berlińskim, w dalszym ciągu dość silnie izolowanym od rynków światowych stopa pieniądza dziennego wahała się od $3\frac{1}{2}$ do 5%, zaś przy dyskoncie prywatnym wynosiła $4\frac{7}{8}$%, t. j. o $\frac{1}{8}$% poniżej stopy oficjalnej. Na rynkach dewizowych osłabł przejściowo kurs funta i marki niemieckiej, pozatem poważniejszych zmian nie było.

Na rynkach papierów wartościowych zapanowały nastroje bardziej optymistyczne, co znalazło wyraz w dość silnej zwyżce kursów z końcem stycznia i w pierwszej połowie lutego. Przyczyną tej poprawy było wzmocnienie się cen surowców na rynkach światowych i uspokojenie polityczne. Jednak w drugiej połowie lutego tendencja zwyżkowa ustała, sprowadzając do pewnego stopnia stabilizację kursów. Szczególnie na rynku paryskim nastroje wyczekujące opanowały zarówno publiczność, jak i spekulację, tak, iż obroty wykazały w lutym znaczniejszy spadek. W New Yorku zwyżkową tendencję papierów procentowych przerwało uchwalenie przez ciała ustawodawcze Stanów Zjednoczonych ustawy o pieniężnej mobilizacji odszkodowania dla b. uczestników wojny, z czem łączy się konieczność zaciągnięcia przez państwo większej pożyczki. W Niemczech znaczniejszą poprawę kursów wykazały papiery procentowe, na co wpłynęło głównie uzyskanie przez Rzeszę zagranicznego kredytu przejściowego w wysokości 119.5 milj. RM. Rynki emisyjne były w lutym mało ożywione.

Na polskim rynku pieniężnym zaznaczył się w okresie sprawozdawczym dalszy spadek operacyj kredytowych wskutek osłabnięcia obrotów handlowych i zmniejszenia się z tego powodu podaży weksli do dyskonta. Kontyngenty dyskontowe firm akredytowanych w Banku Polskim i w bankach prywatnych były wykorzystane w znacznie mniejszym stopniu niż w miesiącach poprzednich. Natomiast nie zmniejszyło się zapotrzebowanie na kredyt o charakterze czysto finansowym, głównie dla regulacji zobowiązań poprzednio zaciągniętych; ponieważ jednak banki stosują nadal ścisłą selekcję kredytobiorców, popyt ten mógł być tylko częściowo zaspokojony na rynku prywatnym, tak, że w rezultacie zaznaczyło się dalsze pogorszenie wypłacalności.

W Banku Polskim odsetek weksli zaprotestowanych w stosunku do płatnych wzrósł w lutym nieznacznie, wynosząc 4.58% wobec 4.50% w styczniu. Z ogólnej sumy weksli zaprotestowanych, wynoszącej 11.7 milj. zł. (w styczniu 13 milj. zł.), przypada procentowo na poszczególne gałęzie gospodarcze (w nawiasach dane za styczeń b. r.): na rolnictwo 31.80%, (31.44), włókiennictwo 12.90% (15.12), branżę metalową 11.32% (9.52), skórzaną 2.67% (3.04), drzewną 3.86% (3.91), inne branże 37.45% (36.97). Wzrost protestów nastąpił więc w rolnictwie i w branży metalowej, natomiast poprawił się stan wypłacalności w branży włókienniczej, skórzanej i drzewnej.

Zwiększenie protestów w bankach tłomaczy się niewątpliwie w znacznej mierze tem, że przedsiębiorstwa korzystające z kredytu dyskontowego nie rozporządzają dostateczną ilością weksli nowych, które mogłyby złożyć do dyskonta, zastępując w ten sposób weksle już płatne; stąd powstaje zjawisko spadku portfelu wekslowego w bankach przy równoczesnym wzroście protestów. Jako objaw charakterystyczny dla obecnej sytuacji podają nasze Oddziały spadek operacyj kredytowych pozabankowych; pokątni dostawcy kredytów likwidują swe należności i wolną gotówkę lokują jako wkłady terminowe w instytucjach kredytowych, dających pełne bezpieczeństwo. Względna płynność rynku pieniężnego nie wywarła jednak dotychczas odpowiedniego wpływu na wysokość stawek procentowych z tego głównie powodu, że nie została jeszcze ukończona likwidacja zobowiązań zaciągniętych poprzednio przy wyższej stopie procentowej.

Pod koniec lutego wzmogła się nieco podaż weksli na prywatnym rynku dyskontowym w związku z częściowem ożywieniem się obrotów w niektórych gałęziach przemysłu, jak np. we włókiennictwie. Rozmiary zapotrzebowania kredytowego na cele obrotowe były jednak znacznie mniejsze niż w tym samym okresie roku zeszłego, gdyż tranzakcje odbywają się przeważnie za gotówkę.

W Banku Polskim operacje kredytowe wykazują w lutym dalszy spadek. Portfel wekslowy zmniejszył się o 24.3 milj. zł. do 598.6 milj. zł., pożyczki zastawowe o 2.9 milj. do 85.3 milj. zł., łączny stan kredytów zmniejszył się więc o 27.2 milj. zł. Przy spadku ogólnego portfelu wekslowego wzrósł portfel weksli rolniczych z terminem płatności ponad 3 miesiące o 6.3 milj. do wysokości 44.4 milj. zł., dzięki zwiększonemu wykorzystaniu kredytów na nawozy sztuczne i nasiona. Kredyt na rejestrowy zastaw rolniczy zmniejszył się o przeszło 11 milj. zł. wskutek spłat i wynosił na koniec lutego 34.8 milj. zł. (z tego na drobne rolnictwo przypada 4.6 milj. zł.). Również obniżyło się zadłużenie rolnictwa w dziale kredytów siewnych z kwoty 17.2 milj. w końcu stycznia do 15.1 milj. zł. na koniec lutego.

Całkowity obieg pieniężny wzrósł w lutym o 11.1 milj. do wysokości 1.523.8 milj. zł.; z kwoty tej przypada na bilety Banku Polskiego 1.284,2 milj. zł. (wzrost o 7,6 milj.), na bilon 237.0 milj. (wzrost o 3.5 milj.) oraz na bilety Skarbu Państwa 2,6 milj. zł. Obieg biletów Banku Polskiego wzrósł wskutek zmniejszenia się rachunków żyrowych; rachunki Skarbu Państwa zmniejszyły się o 8,7 milj. do kwoty 23.4 milj. zł., zaś prywatne rachunki żyrowe wykazały spadek o 8,3 milj. do 118,2 milj. zł. Stosunek procentowy pokrycia obiegu biletów i natychmiast płatnych zobowiązań Banku zapasami kruszczowo-walutowemi wskutek ubytku dewiz w lutym (zapas dewiz zaliczonych i niezaliczonych do pokrycia zmniejszył się o 13.3 milj. do 371.5 milj. zł.), nieznacznie się obniżył wynosząc w końcu miesiąca 55.53% wobec 56.44% w końcu stycznia, natomiast stosunek pokrycia samem złotem wobec dalszego wzrostu zapasów tego kruszczu (o 0.2 milj. do 562.7 milj. zł.) wzrósł z 38.49% do 38,72%.

W bankach prywatnych nastąpił w styczniu dalszy spadek operacyj biernych i czynnych. W bankach, należących do Związku Banków w Polsce, wkłady zmniejszyły się w styczniu w stosunku silniejszym niż kredyty; stan wkładów w 25 bankach (po wyłączeniu znajdujących się pod nadzorem sądowym Śląskiego Banku Eskontowego i Polskiego Banku Przemysłowego) wynosił na koniec stycznia 922 milj. zł., zaś stan kredytów 1.321 milj. zł., z czego na kredyty dyskontowe przypada 634 milj. zł. Bilanse łączne wszystkich banków w Polsce (zestawiane przez Komisarjat Bankowy Ministerstwa Skarbu) wykazują spadek wkładów terminowych i oszczędnościowych w styczniu z 640.4 milj. do 620.9 milj. zł., oraz zmniejszenie się kredytów krótkoterminowych z 1.911.4 milj. do 1.851.9 milj. zł. W lutym płynność banków, zwłaszcza większych, uległa poprawie wskutek dalszego zmniejszenia się kredytów.

W bankach państwowych łączna suma wkładów i długoterminowych kredytów zwiększyła się w lutym, natomiast zmniejszyły się kredyty krótkoterminowe a zwłaszcza dyskontowe. W Banku Gospodarstwa Krajowego kredyty gotówkowe wzrosły o 1.1 milj. do kwoty 1.017.1 milj. zł., zaś emisyjne (w listach zastawnych i obligacjach) o 11.5 milj. do 748 milj. zł. Łączna suma wkładów i lokat podniosła się o 6.4 milj. do wysokości 879.9 milj. zł. W Państwowym Banku Rolnym kredyty gotówkowe zmniejszyły się o 10.2 milj. do kwoty 612.1 milj. zł., przyczem zmniejszenie to przypada wyłącznie na kredyty krótkoterminowe z funduszów własnych Banku. Pożyczki emisyjne (w listach zastawnych i obligacjach meljoracyjnych) wzrosły o 1.4 milj. do 325.7 milj. zł. Wkłady i lokaty zmniejszyły się o 5.5 milj. do kwoty 147.6 milj. zł, przyczem zmniejszeniu uległ stan rachunków czekowych, podczas gdy wkłady terminowe wykazały wzrost. Stan funduszów administrowanych (dotacyj Skarbu Państwa) wykazał wzrost o 4.7 milj. do kwoty 398.6 milj. zł.

Wkłady oszczędnościowe wzrastają w dalszym ciągu. W P. K. O. wkłady zwiększyły się w lutym o 9.7 milj. do wysokości 241.3 milj, zł., osiągając łącznie z wkładami zwaloryzowanemi kwo-

tę 275 milj. zł. W komunalnych kasach oszczędności wkłady oszczędnościowe wzrosły w styczniu o 17.8 milj. do wysokości 508.2 milj. zł.

Dewizy. Na rynku dewizowym obroty w lutym zmalały, przyczem kursy większości dewiz europejskich kształtowały się naogół zniżkowo. W połowie miesiąca wzmógł się popyt na dolary, które w notowaniach oficjalnych osiągnęły kurs 8.91¼, w prywatnych — 8.915, zaś kurs czeków na New York podniósł się przejściowo do 8.928. Pod koniec miesiąca tranzakcje dolarami znacznie osłabły, tak, iż kurs ich powrócił do poziomu normalnego. Dopiero z początkiem marca w związku z przedświątecznym napływem przekazów dolarowych zapanowała mocna tendencja dla banknotów dolarowych, które w notowaniach oficjalnych i tranzakcjach prywatnych osiągnęły kurs 8.92 zł. za 1 $. Z pośród innych dewiz silniejszą zniżką kursów zostały dotknięte przekazy na Brukselę, Amsterdam i Zurich, natomiast wzmocniły się przekazy na Pragę.

Papiery wartościowe. Na rynku papierów procentowych obroty nie wykazały większego ożywienia mimo mocniejszej tendencji kursów. Z początkiem lutego zainteresowanie pożyczkami państwowemi i listami zastawnemi było słabe, stopniowo jednak popyt zaczął wzrastać, podnosząc w rezultacie poziom kursowy papierów procentowych o kilka punktów. Z pośród papierów państwowych zwyżkowała 5% pożyczka konwersyjna z 48 do 49.5 zł., 5% kolejowa z 44 do 46.6, 6% dolarowa z 68 do 72 zł. Pod wpływem poprawy kursu na giełdach zagranicznych zwyżkowała również 7% pożyczka stabilizacyjna do 83, utrzymując się z końcem miesiąca na poziomie 81.75. Również 4% pożyczka inwestycyjna poprawiła kurs z 94 do 96 (serje ze 101 do 103). Z dniem 1 lutego przestano oficjalnie notować 5% premjową pożyczkę dolarową (serja II), zaś nowa 4% premojwa pożyczka dolarowa (serja III) nie została jeszcze wprowadzona na giełdę. Z pośród listów zastawnych poprawę kursów uzyskały listy prowincjonalnych towarzystw kredytowych miejskich, natomiast listy towarzystw ziemskich przy zmniejszonem zainteresowaniu miały raczej tendencję zniżkową, utrzymując się jednak naogół na poziomie kursowym z poprzedniego miesiąca. Listy zastawne i obligacje banków państwowych notowano po kursach niezmienionych.

Obroty papierami dywidendowemi nie wykazały ożywienia, zaś kursy ich kształtowały się przeważnie zniżkowo. Szereg akcyj pozostał bez notowań, gdyż tranzakcje nie dochodziły do skutku wskutek zbytniej rozbieżności kursów popytu i podaży. Największych obrotów dokonano jak zwykle akcjami Banku Polskiego, których kurs w związku z wypłatą dywidendy podniósł się w połowie lutego do 154; potem jednak zaczął się obniżać, tak, że z końcem miesiąca wynosił 135 — 136 zł. Obroty akcjami innych banków były małe; dokonywano tylko tranzakcyj sporadycznych. Nieznaczną zwyżkę kursów wykazały akcje przedsiębiorstw elektrycznych i metalurgicznych, jak Siła i Światło, Elektrownia w Dąbrowie, Ostrowiec i Parowozy. W drugiej połowie miesiąca dla akcyj metalurgicznych zapanowała tendencja słabsza, natomiast wzrósł popyt na akcje chemiczne i elektryczne, nie doprowadzając jednak do poważnych tranzakcyj. Z początkiem marca nastąpiła dość znaczna poprawa kursów większości papierów.

Na giełdach prowincjonalnych obroty były słabe przy niejednolitej tendencji kursów.

Budżet Państwa. Dochody budżetowe Państwa wyniosły w lutym 200 milj. zł., co stanowi w porównaniu ze styczniem spadek o 29.7 milj. zł. Jednocześnie wydatki zmniejszyły się o 15.7 milj., wynosząc 212.5 milj. zł., wobec czego miesiąc luty wykazał przewyżkę wydatków nad dochodami w wysokości 12.5 milj. zł. Zmniejszenie dochodów zaznaczyło się w działach: danin publicznych (o 21.1 milj.), ceł (o 2.5 milj.) i monopoli (o 8.7 milj.), natomiast wzrosły wpływy z przedsiębiorstw (o 1 milj.) oraz inne dochody (o 1.6 milj.), W 11 miesiącach bieżącego roku budżetowego (kwiecień 1930 — luty 1931) dochody państwowe wyniosły 2.495.6 milj. zł. (w okresie kwiecień 1929 — luty 1930 — 2.749 milj. zł.), wydatki zaś 2.512.5 milj. zł. (2.689.6 milj. zł.), czyli okres ten zamyka się niedoborem w wysokości 16.9 milj. zł., który został pokryty z rezerw Skarbu Państwa.

ROLNICTWO

W porównaniu ze styczniem położenie rolnictwa nie wykazało większych zmian. ePwna poprawa cen, która zaznaczyła się zarówno na rynku ziemiopłodów, jak produktów hodowlanych, była zbyt krótkotrwała oraz nie przybrała takich rozmiarów, aby wywrzeć poważniejszy wpływ na położenie rolnictwa.

Ziemiopłody. *Zboża.* Położenie międzynarodowych rynków zbożowych nacechowane było w miesiącu sprawozdawczym naogół spokojem przy niejednolitej tendencji cen. W pierwszej połowie lutego ceny wszystkich prawie zbóż lekko zwyżkowały, w drugiej połowie miesiąca zaznaczyła się jednak ponownie tendencja zniżkowa.

W Polsce ruch cen kształtował się nieco odmiennie niż na rynkach zagranicznych. W pierwszym tygodniu lutego zaznaczył się bowiem na rynku polskim znaczniejszy spadek cen pszenicy oraz, w mniejszym stopniu, żyta. Ceny jęczmienia i owsa uległy również pewnemu osłabieniu. W drugiej połowie miesiąca oraz w pierwszych dniach marca nastąpiła natomiast zdecydowana zwyżka cen, w pierwszym rzędzie pszenicy i żyta, a w mniejszym stopniu jęczmienia i owsa. Osiągnięte na początku marca ceny były dla pszenicy i żyta wyższe niż na początku stycznia.

Obroty na rynku krajowym były w dalszym ciągu małe; pod koniec lutego tylko zaznaczyło się większe zapotrzebowanie ze strony młynów w związku ze zbliżającemi się świętami. Eksport pszenicy i żyta zwiększył się dość poważnie w porównaniu z miesiącem poprzednim, zmniejszył się zaś wywóz jęczmienia. W niektórych okolicach kraju można zaobserwować wyczerpywanie się zapasów zboża (np. na Pomorzu), do czego przyczynił się znaczny wzrost wywozu w porównaniu z latami poprzedniemi. Za pierwsze 7 miesięcy bieżącego roku gospodarczego (sierpień-luty) obrót zagraniczny w zakresie zbóż i produktów przemiałowych przedstawia się, jak następuje (w tonnach):

	Przywóz		Wywóz	
	1930/31	1929/30	1930/31	1929/30
Pszenica	1.633	9.146	54.801	7.141
Żyto	14	634	221.136	196.731
Jęczmień	13	87	106.828	170.053
Owies	1	2.505	4.598	39.288
Mąka pszenna	625	1.070	19.470	2 545
„ żytnia	—	—	40.022	3.703

Eksport mąki zwiększył się nieznacznie w porównaniu ze styczniem, utrzymując się nadal na bardzo wysokim poziomie.

Stan zasiewów. Oziminy w większości okręgów przetrwały zimę naogół dość dobrze. Pod koniec lutego silna działalność słoneczna w dzień a ostre przymrozki w nocy spowodowały utworzenie się miejscami skorupy lodowej, co może odbić się niekorzystnie na stanie zasiewów w tych okolicach.

Strączkowe. Ceny rynkowe strączkowych, a w pierwszym rzędzie fasoli i grochu, kształtowały się niekorzystnie. Wywóz zarówno w porównaniu z miesiącem poprzednim, jak i z odpowiednim okresem roku ub. zmniejszył się. W ciągu dwóch pierwszych miesięcy r. b., t. j. w styczniu i lutym wywieziono 7.850 tonn strączkowych (w tem 3.604 tonny grochu i 3.078 tonn fasoli) wobec 10.683 tonn w tymże okresie ub. r. (w tem 6.230 tonn grochu i 3.233 tonny fasoli). Wartość tego eksportu spadła jednocześnie z 5.391 tys. zł. do 2.951 tys. zł.

Inwentarz żywy. Na krajowych targach bydła zaznaczyło się w lutym lekkie ożywienie, które przyczyniło się do zahamowania tendencji zniżkowej oraz do pewnej poprawy cen.

Wywóz bydła zwiększył się w porównaniu ze styczniem, osiągając 3.828 sztuk wartości 2.020 tys. zł. wobec 3.389 sztuk wartości 1.804 tys. zł.

Na rynku trzody chlewnej nastąpiło w miesiącu sprawozdawczym zwiększenie zapotrzebowania, przyczem ceny zwyżkowały w porównaniu z miesiącem poprzednim. Zwyżka ta spowodowana została ograniczoną podażą oraz, w pewnej mierze, zwiększonym popytem ze strony przemysłu przetwórczego.

Wywóz nierogacizny polskiej do Czechosłowacji w związku z ponownym spadkiem cen na rynku praskim obniżył się znacznie w miesiącu sprawozdawczym, a mianowicie z 4.5 tys. sztuk w pierwszym tygodniu lutego do 1.6 tys. sztuk w ostatnim. Dowozy na rynek wiedeński natomiast utrzymały się na wysokim poziomie około 8 tys. szt. tygodniowo. Ogólny wywóz nierogacizny obniżył się do 35.538 szt. wartości 4.994 tys. zł. wobec 47.027 szt. wartości 7.482 tys. zł. w styczniu.

Podkreślić należy stały wzrost eksportu nierogacizny w stanie przerobionym, w pierwszym rzędzie pod postacią bekonów. Wywóz bekonów osiągnął w lutym 4.102 tonny wartości 8.327 tys. wobec 3.854 tonn wartości 7.900 tys. zł. w styczniu r. b. i 890 tonn wartości 3.116 tys. zł. w styczniu 1930 roku.

Masło i jaja. Na krajowym rynku maślarskim, podobnie jak zagranicą, tendencja była w lutym mocna. Pod koniec miesiąca nastąpiła lekka zniżka cen.

Wywóz masła zagranicę utrzymał się na poziomie z miesiąca poprzedniego, wyrażając się cyfrą 779 tonn wartości 3.741 tys. zł. wobec 760 tonn wartości 3.687 tys. zł. w styczniu.

Na zagranicznych rynkach jajczarskich panowała w lutym tendencja bardzo niejednolita. Przyczyniła się do tego zmienna pogoda, odbijająca się na produkcji.

Po krótkotrwałej zwyżce na początku miesiąca zaznaczyła się dość silna zniżka cen, która trwała prawie do końca lutego. Spadek ten spowodowany został w dużej mierze wysiłkami hurtowników w kierunku zlikwidowania zapasów w przewidywaniu bliskiego zwiększenia podaży jaj nowej produkcji.

Na rynku krajowym panował naogół spokój. Zapotrzebowanie utrzymywało się na poziomie normalnym przy dużych dowozach. Ceny osłabły nieco pod koniec miesiąca.

Wywóz jaj zwiększył się znacznie, osiągając 1.607 tonn wartości 4.087 tys. zł. wobec 803 tonn wartości 2.416 tys. zł. w styczniu.

GÓRNICTWO

Węgiel. W lutym nastąpił znaczniejszy spadek zbytu węgla tak na rynku wewnętrznym jak i na rynkach eksportowych. Łagodna zima wpłynęła na dalsze zmniejszenie się zapotrzebowania węgla opałowego, trwający zaś kryzys przemysłowy nie sprzyjał sprzedaży gatunków przemysłowych. Wskutek tego ogólna wysyłka węgla z kopalń zmniejszyła się w porównaniu ze styczniem o 635 tys. tonn do 2.317 tys. tonn. Spadek powyższy przypada prawie w równych częściach na zbyt w kraju i wywóz zagranicę Na potrzeby rynku wewnętrznego wysłano bowiem w miesiącu sprawozdawczym 1.430 tys. tonn czyli 330 tys. mniej niż w styczniu. Eksport węgla zaś obniżył się o 305 tys. do 887 tys. tonn. W porównaniu z ilością wywiezionego węgla w styczniu nastąpił spadek eksportu we wszystkich kierunkach. Do państw sukcesyjnych (Austrji, Węgier i Czechosłowacji) wywieziono 224 tys. tonn wobec 272 tys. w poprzednim miesiącu. Wywóz do krajów północnych obniżył się o 162 tys. tonn do 411 tys., do innych państw — o 95 tys. tonn do 252 tys. tonn. Wobec słabej tendencji cen na rynkach eksportowych zagraniczni odbiorcy węgla okazywali wstrzemięźliwość w zakupach, licząc na dalszą zniżkę cen. Dowóz węgla do państw północnych utrudniało pozatem częściowe zamarznięcie portów bałtyckich w tych krajach. Zbyt węgla z podziałem na poszczególne rynki był następujący (w tys. tonn; za luty 1931 r. dane tymczasowe):

	II.1931	I.1931	II.1930
zbyt ogólny	2.317	2.952	2.306
z tego: zbyt w kraju	1.430	1.760	1.439
eksport	887	1.192	867
w tem: Szwecja	152	200	175
Danja	127	208	124
Finlandja	11	14	2
Norwegja	74	103	80
pozostałe kraje północne . . .	47	48	64
Gdańsk i węgiel okrętowy . . .	59	98	49
Austrja	142	176	140
Węgry	20	26	18
Czechosłowacja .	62	70	60
Francja . . .	77	99	57
Italja	52	96	61
inne kraje . . .	64	54	37

W związku z powszechną zniżką cen w kraju Ogólno-Polska Konwencja węglowa obniżyła od 16 marca ceny węgla na rynku wewnętrznym drogą wprowadzenia rabatów. Odbiorcom ilości powyżej 50 do 500 tonn przyznano 3%, a odbiorcom ponad 500 tonn 4 % rabatu od ceny zasadniczej loco kopalnia. Bez względu na wysokość zakupów rolnicy otrzymują 4%, a przedsiębiorstwa użyteczności publicznej i niektóre gałęzie przemysłu 5% rabatu.

Ceny węgla eksportowego, wywożonego drogą morską, wykazały w lutym spadek przeciętnie do sh 11/0 za tonnę węgla górnośląskiego i sh 10/3 za tonnę węgla dąbrowskiego f. o. b. porty Gdańsk-Gdynia. Wskutek zmniejszenia się wywozu w lutym spadł przeładunek węgla w portach do 640 tys. tonn (853 tys. tonn w styczniu), z czego na Gdynię przypada 239 tys. tonn a na Gdańsk 401 tys. tonn.

Skurczenie się zbytu oraz mniejsza ilość dni roboczych w lutym (23) wpłynęły na ograniczenie wydobycia węgla, które wynosiło w tym miesiącu w Polsce, według tymczasowych danych, ogółem 2.779 tys. tonn wobec 3.458 tys. w poprzednim miesiącu i 2.990 tys tonn w lutym r ub. Przeciętne wydobycie na dzień roboczy wyniosło w miesiącu sprawozdawczym 121 tys. tonn wobec 138 tys. w styczniu. Zapasy węgla na zwałach wzrosły do 1.720 tys. tonn w końcu ostatniego miesiąca

Ogólno-Polska Konwencja Węglowa została w końcu lutego przedłużona na trzy lata z zastrzeżeniem dalszego jej przedłużenia na dalsze dwa lata. Równocześnie postanowiono utworzyć organ obejmujący zastępstwo prawne i reprezentację nazewnątrz Konwencji Ogólno-Polskiej pod postacią akcyjnej spółki węglowej o kapitale zakładowym 1 milj. zł. z siedzibą w Warszawie.

Nafta. Wydobycie ropy naftowej w styczniu wynosiło ogółem 55.717 tonn wobec 57.181 tonn w miesiącu poprzednim i było nieco większe nż w styczniu ub. r. (55.516 tonn). Jak wskazuje poniższe zestawienie, w porównaniu z poprzednim miesiącem spadek urobku ropy nastąpił we wszystkich okręgach (w tys. tonn):

	I. 1930 r.	XII. 1930 r.	I. 1930 r.
Drohobycz .	43,5	44,6	45,0
Jasło. . . .	8,1	8,2	6,6
Stanisławów .	4,1	4,4	3,9
Razem .	55,7	57.2	55,5

Ruch wiertniczy nadal był słaby. W zagłębiu borysławskiem uruchomiono trzy nowe otwory oraz 11 starych czasowo wstrzymanych. Nowe dowiercenia na południu Mrażnicy nie dały do-

tychczas większych rezultatów. W niektórych szybach w tej części zagłębia nastąpił spadek produkcji oraz występowanie wody w pokładach roponośnych. Cena ropy brutowej została obniżona o 1% ze 190 zł. do 188.2 zł. za tonnę.

Przeróbka ropy w rafinerjach wzrosła w styczniu do 57 tys. tonn wobec 52 tys. w miesiącu poprzednim. W związku z tem wytwórczość produktów naftowych zwiększyła się o 1.7 tys. tonn do 50.1 tys. tonn Wysyłka przetworów na potrzeby krajowe zmniejszyła się w ogólnej sumie o 2.2 tys. tonn do 36.5 tys. tonn, wskutek spadku sprzedaży nafty, benzyny, olejów gazowych i smarowych oraz parafiny. Obniżył się również wywóz wyrobów naftowych zagranicę o 1.2 tys. tonn do 12.5 tys. tonn. Wysyłka do Czechosłowacji, Niemiec i Szwajcarji była wprawdzie nieco większa, jednak obniżył się w znacznym stopniu eksport do innych krajów. Zapasy przetworów w rafinerjach wskutek zmniejszonego zbytu przy jednoczesnem zwiększeniu wytwórczości wzrosły na koniec stycznia do 220 tys. tonn. W związku z ogólną akcją zniżkową nastąpiła z ważnością od połowy lutego zniżka cen benzyny i nafty w sprzedaży na rynek wewnętrzny o 2 grosze na litrze. Ceny eksportowe miały nadal tendencję zniżkową.

Syndykat Przemysłu Naftowego w połowie lutego zawarł z Państwowym Monopolem Spirytusowym umowę, w której Syndykat zobowiązał się zakupić w ciągu trzech miesięcy 800 tys. litrów spirytusu, przeznaczonego do fabrykacji mieszanek dla ruchu samochodowego.

HUTNICTWO

Żelazo i stal. Dzięki większym zamówieniom w poprzednim miesiącu wytwórczość hut żelaznych w lutym nieco wzrosła. Produkcja surówki zwiększyła się w porównaniu ze styczniem o 9.8% do 35.5 tys. tonn, stali o 7.8% do 98.7 tys. tonn, wyrobów walcownianych o 10.3% do 69 tys. tonn. Wytwórczość w poszczególnych działach przedstawiała się następująco (za luty dane tymczasowe):

w tys. tonn	Surówka	Stal	Wyroby walcown.
przec. mies. 1913 r. . . .	85,9	138,4	99,9
w lutym 1930 r. . . .	42,5	101,5	75,9
w grudniu „ . . .	35,4	78,4	60,2
w styczniu 1931 r. . . .	32,3	91,6	62,6
w lutym „ . . .	35,5	98,7	69,0
w % przec. mies. 1913 r.			
w lutym 1930 r. . . .	49,4	73,3	76,0
w grudniu „ . . .	41,2	56,7	60,2
w styczniu 1931 r. . . .	37,5	66,2	62,8
w lutym „ . . .	41,0	71,0	69,0

Wskutek braku większych dostaw rządowych wpływ zamówień wyrobów hutniczych na rynek wewnętrzny był w ogólnej sumie więcej niż o połowę mniejszy niż w styczniu. W lutym przydzielił bowiem Syndykat hutom zaledwie 19 tys. tonn dostaw wobec 43 tys. tonn w miesiącu poprzednim. Zamówienia rządowe wynosiły 3.5 tys. tonn (w styczniu 30.5 tys. tonn), wzrosły natomiast zakupy prywatne o 3 tys. do 15.6 tys. tonn wskutek zwiększenia zamówień ze strony przemysłu przetwórczego o 4 tys. tonn do 11.8 tys. tonn, podczas gdy zakupy handlu hurtowego zmniejszyły się do 3.7 tys. tonn wobec 4.6 tys. w miesiącu poprzednim. Hurtownicy bowiem nie liczą na silniejsze zwiększenie zbytu w najbliższych miesiącach i wskutek tego ograniczają swe zakupy. Pozatem na zmniejszenie zamówień wpływa obostrzenie warunków kredytowych w handlu żelazem oraz oczekiwanie zniżki cen na rynku krajowym.

Wywóz wyrobów hutniczych zagranicę zwiększył się w lutym do 29,1 tys. tonn, wobec 27,5 tys. tonn w miesiącu poprzednim, wskutek wzrostu eksportu blachy żelaznej i stalowej, gdy wywóz żelaza i stali oraz rur zmniejszył się.

Syndykat Polskich Hut Żelaznych został przedłużony w dniu 17 marca do końca stycznia 1932 r. Równocześnie postanowiono przystąpić do przygotowania umów syndykatowych, które mają być zawarte na okres wieloletni.

Cynk i ołów. Po długim okresie stałego spadku na rynkach międzynarodowych ceny cynku i ołowiu wykazały w lutym znaczniejszą zwyżkę. Cena cynku na giełdzie londyńskiej podniosła się z Ł. 11¾ w dn. 3 lutego do Ł. 12³/₁₆ w dn. 12 marca b. r., a ołowiu z Ł. 12¹⁵/₁₆ do Ł. 13¼ za tonnę angielską. Jednak wskutek znacznych zapasów ciążących na rynku poprawa ta nie wpłynęła na wzrost produkcji. W Polsce wytwórczość cynku zmniejszyła się w lutym w porównaniu z miesiącem poprzednim o przeszło 2 tys. do 12.9 tys. tonn, produkcja ołowiu zaś o 0.8 tys. do 2.3 tys. tonn, Również wywóz tych metali zagranicę był mniejszy, wynosił bowiem w lutym b. r. 8.030 tonn cynku i 661 tonn ołowiu wobec 8.337 wzgl. 1.715 tonn w miesiącu poprzednim.

PRZEMYSŁ

Przemysł włókienniczy. *Łódź.* Mimo sezonu zbytu artykułów letnich obroty wyrobami b a w e ł n i a n e m i nie wykazały w lutym więk-

szego ożywienia, wskutek czego zapasy towarów mimo ograniczonej wytwórczości wzrosły. Ogólna liczba robotników zatrudnionych w fabrykach została w ciągu lutego nieco zwiększona, czas trwania pracy jednak zmienił się na niekorzyść z powodu spadku odsetka robotników zatrudnionych przez 6 i 5 dni. W fabrykach wyrobów bawełnianych, należących do Związku Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskiem pracowało:

dni	16—2.II.1931 robotn.	% rob.	19—25.I.1931 robotn.	% rob.	10—16.II.1930 robotn.	% rob.
6	11.519	25,5	12.648	28,7	4.327	8,5
5	10.782	23,9	18.436	41,8	6.765	13,2
4	13.251	29,3	3.918	8,9	22.715	44,5
3	9.643	21,3	9.119	20,6	—	—
2	—	—	—	—	17.240	33,8
razem	45.195	100,0	44.121	100,0	51.047	100,0

Warunki sprzedaży i ceny wyrobów pozostały niezmienione i wobec ich obecnego niskiego poziomu nie jest spodziewana dalsza zniżka tembardziej, że notowania bawełny surowej kształtowały się ostatnio mocniej. Zapotrzebowanie przędzy bawełnianej było niedostateczne, a produkcja wskutek nieodnowienia dotychczas kartelu producentów przędzy bawełnianej i braku kontroli rozmiarów wytwórczości znacznie się zwiększyła, co spowodowało w lutym większy przyrost zapasów przędzy, dochodzący do 10%.

W przemyśle wełnianym nastąpiło sezonowe ożywienie sprzedaży, jednak w małych tylko rozmiarach. Ze względu na większe zapasy towarów na składach, fabryki tylko nieznacznie zwiększyły stan zatrudnienia w ciągu lutego, jak wynika z poniższych ilości robotników, pracujących w zakładach większych, zrzeszonych w Związku.

dni	16—22 II.1931 robotn.	% rob.	19—25.I.1931 robotn.	% rob.	10—16.II.1930 robotn.	% rob.
6	10.988	77,9	9.713	74,5	2.703	18,2
5	840	6,0	264	2,0	4.644	31,3
4	1.930	13,6	1.835	14,0	4.469	30,1
3	355	2,5	1.231	9,5	—	—
2	—	—	—	—	3.039	20,4
razem	14.113	100,0	13.043	100,0	14.855	100,0

Ceny wyrobów wełnianych były w lutym dość niejednolite, utrzymując się naogół na poziomie z miesiąca poprzedniego mimo tendencji zwyżkowej cen wełny surowej.

W przemyśle dzianym obroty w miesiącu sprawozdawczym były niewielkie, gdyż właściwy sezon sprzedaży rozpoczyna się w tej branży w marcu. Stan zatrudnienia w lutym był lepszy niż w miesiącu poprzednim. Przemysł pończoszniczy pracował przez cały tydzień, a wobec zwiększonego napływu zamówień przemysłowcy liczą na dalsze zwiększenie uruchomienia warsztatów przez częściowe prowadzenie drugiej zmiany na okres największego natężenia zapotrzebowania.

Bielsko. Produkcja artykułów letnich została ograniczona ze względu na znaczne zapasy wyrobów u kupców. Zbyt tkanin wełnianych poprawił się w związku z sezonem sprzedaży wyrobów letnich. Ze względu na niskie ceny eksportowe i trudne warunki zbytu zagranicą wywóz wyrobów bielskich był w lutym b. r. mniejszy niż przed rokiem.

W przemyśle jutowym i konopnym stan uruchomienia był nadal mały z powodu zastoju w obrotach. Podobnie w przemyśle konfekcyjnym i kapeluszniczym sezon wiosenny zapowiada się mniej pomyślnie niż w latach ubiegłych.

Białystok. Stan zatrudnienia fabryk był podobnie jak w styczniu bardzo mały. Nieznaczna poprawa nastąpiła w końcu miesiąca, kiedy kilka zakładów przystąpiło częściowo do wyrobu towarów na eksport. Sprzedaż tkanin tak na rynek krajowy jak i na eksport nie przybrała dotąd większych rozmiarów, gdyż zbyt wyrobów białostockich ożywia się najsilniej zwykle dopiero w drugiej połowie roku.

Ogólna wartość wywozu wyrobów włókienniczych z Polski zmniejszyła się w lutym tak w porównaniu z miesiącem poprzednim jak zwłaszcza w stosunku do lutego ub. r. W miesiącu sprawozdawczym wywieziono bowiem przędzy i wyrobów gotowych za sumę 9.894 tys. zł., wobec 11.176 tys. w styczniu b. r. i 15.732 tys. zł., w lutym 1930 r.

Położenie **przemysłu metalowo-maszynowego** zaostrzyło się w dalszym ciągu. Ogólny stan zamówień w tej gałęzi jeszcze się zmniejszył, co spowodowało dalszą redukcję czasu pracy i liczby zatrudnionych.

Fabryki maszyn i narzędzi rolniczych mimo zbliżającego się wiosennego sezonu sprzedaży pracowały nadal w bardzo ograniczonych rozmiarach. Stosunkowo lepiej były zatrudnione zakłady produkujące również na eksport. Stan finansowy tych fabryk wskutek słabej wypłacalności rolników jest w dalszym ciągu niekorzystny. Stan zatrudnienia zakładów, budujących silniki spalinowe, kotły i maszyny parowe oraz motory i silniki elektryczne z powodu braku inwestycyj zmniejszył się. Fabryki maszyn wło-

kienniczych tak w okręgu łódzkim jak i bielskim pracują tylko przez ograniczoną ilość dni w tygodniu przy znacznie zmniejszonej liczbie robotników. Stosunkowo pomyślniej były zatrudnione zakłady budujące obrabiarki do metali, głównie dzięki dostawom zagranicę. W dziale fabrykacji mostów i konstrukcji żelaznych nastąpiło zmniejszenie wytwórczości wskutek braku zamówień.

Fabryki budowy parowozów wykonywują nadal dawne umowy, dzięki czemu utrzymały stan pracy na poziomie z ostatnich dwóch miesięcy. Podobnie przedstawia się położenie zakładów budujących wagony kolejowe, które również zajęte są wykonywaniem dawniejszych zamówień z ub. r. Dzięki zleceniom rządowym na druty telegraficzne nastąpiła pewna poprawa zatrudnienia w fabrykach drutu. Spadła natomiast produkcja w fabrykach gwoździ, w których sezon sprzedaży rozpoczyna się dopiero w marcu. Również niekorzystnie kształtowało się położenie zakładów wyrabiających śruby i nity oraz liny stalowe. Te ostatnie pracują przeważnie po trzy dni w tygodniu.

W odlewniach sytuacja uległa dalszemu pogorszeniu; spodziewane ożywienie sezonowe nie nastąpiło, a wskutek dalszego zmniejszenia się zamówień czynne dotychczas zakłady zmuszone były ograniczyć czas pracy i zredukować część robotników. Ceny odlewów wskutek konkurencji między poszczególnemi zakładami spadły do bardzo niskiego poziomu.

Przemysł drzewny. Zbyt materjałów tartych w lutym wskutek martwego sezonu w budownictwie był nadal bardzo mały. Licząc jednak na zwiększone zapotrzebowanie drzewa w najbliższych miesiącach wiosennych, w których zwykle co roku zbyt drzewa się wzmaga, część tartaków przystąpiła w lutym do przecierania surowca. Wskutek tego stan zatrudnienia w tartacznictwie zwiększył się. Wywóz materjałów i wyrobów drzewnych zagranicę w lutym był mniejszy. Wartość wywozu zmniejszyła się w porównaniu ze styczniem o 5.7 milj. zł. do 12.5 milj. zł. Konkurencja drzewa sowieckiego daje się dotkliwie odczuć w dziale sortymentów gorszych. W większym stopniu natomiast zaczęły napływać do tartaków polskich zamówienia na wyższe gatunki materjałów tartych jodłowo-świerkowych, sosnowych i dębowych specjalnych rozmiarów. Tranzakcje te z zagranicą zawierane są wprawdzie po cenach dość niskich, jednak opłacających się.

Cukrownictwo. Produkcja cukru w kampanji 1930/31 według ostatecznych obliczeń wynosiła ogółem 704 tys. tonn, a razem z remanentami pozostałemi z poprzedniej kampanji w ilości 101.8 tys. tonn pozostaje cukrowniom do dyspozycji na r. b. ogółem 805.8 tys. tonn w wartości cukru białego. Od początku bieżącej kampanji, t. j. od października ub. r. do końca lutego b. r. ogólna wysyłka cukru z cukrowni wynosiła 328.4 tys. tonn — w tym czasie poprzedniego roku 401.4 tys. tonn, — z czego na zbyt w kraju przypada 133.8 tys. tonn, na wywóz zagranicę 194.6 tys. tonn. Zbyt cukru w kraju w lutym utrzymał się prawie na poziomie ze stycznia, gdyż wynosił 23.1 tys. tonn. Wywóz cukru zagranicę zmniejszył się prawie o połowę do 7.3 tys. tonn.

Na rynkach zagranicznych ceny cukru, po zawarciu porozumienia w sprawie kwot wywozowych najważniejszych państw eksportujących, nieco się umocniły. Obecnie prowadzone są rokowania z państwmi importującemi lub wywożącemi bardzo małe ilości cukru w celu dalszego uregulowania stosunków na rynkach cukrowych.

Młynarstwo. Zwyżkowa tendencja cen zbóż oraz większy popyt na mąkę w związku ze zbliżającemi się Świętami przyczyniły się do ożywienia zatrudnienia młynów. Ceny mąki wskutek tego nieco zwyżkowały, przyczem lepszym zbytem cieszyła się mąka pszenna.

Zbyt otrąb w kraju był zadawalający przy zwyżkujących cenach. Również wywóz otrąb zagranicę utrzymał się na dość wysokim poziomie.

Przemysł chemiczny. Wskutek niskich cen zbóż i trudności finansowych rolnictwa sprzedaż nawozów sztucznych w lutym była mała. Dotychczasowy zbyt azotniaku w sezonie obecnym, t. j. do końca lutego b. r. wynosi około 25% sprzedaży z okresu tego w r. ub. Również wysyłka pozostałych nawozów azotowych (nitrofosu, siarczanu, azotanu amonu i saletrzaku) zmniejszyła się w obecnym sezonie do 10% wysyłki w tym samym czasie r. ub., a nawozów superfosfatowych do ca 15%. Sprzedaż nawozów potasowych, których ceny począwszy od 6 lutego obniżono o 5%, osiągnęła 14.1 tys. tonn, utrzymała się więc na poziomie ze stycznia, była jednak o 60% mniejsza niż w lutym ub. r.

W dziale sprzedaży produktów węglopochodnych spodziewane ożywienie w okresie sprawozdawczym nie nastąpiło. Zamówienia na poszczególne artykuły napływają dotąd w bardzo ograniczonych ilościach.

Przemysł mineralny. Większość zakładów ceramicznych w lutym nie rozpoczęła jeszcze produkcji. W mniejszym stopniu niż w latach poprzednich przystąpiono w okresie sprawozdawczym do przygotowania surowca na bieżącą kam-

panję. Wskutek tego stan zatrudnienia w cegielniach był nadal niski.

W porównaniu z r. ub. zmniejszyła się znacznie wysyłka cementu, wynosiła bowiem w styczniu i lutym b. r. ogółem 24.2 tys. tonn wobec 50.8 tys. w r. ub. W sumie tej sprzedaż na rynek wewnętrzny wynosiła 18.7 tys. tonn, wywóz zagranicę 5.5 tys. tonn wobec 37.3 tys. wzgl. 13.5 tys. tonn w odpowiednich miesiącach ub. r. Również zbyt wapna tak gatunków przemysłowych jak i na potrzeby rolnictwa obniżył się znacznie w porównaniu z r. ub. Fabryki fajansu wskutek ograniczonych zamówień były zatrudnione niedostatecznie.

HANDEL I ŻEGLUGA

Trwający w lutym spadek obrotów na rynku wewnętrznym spowodował wzrost trudności finansowych w handlu W branży metalowej zmniejszyły się obroty w handlu hurtowym i detalicznym, tak wskutek wstrzymania się nabywców od większych zakupów w oczekiwaniu zniżki cen, jak również pod wpływem obostrzenia warunków kredytowych przez sprzedawców. Mało pomyślna sytuacja w handlu artykułami włókienniczemi spowodowała w lutym zwiększenie się ilości cichych układów między poszczególnemi firmami w tym dziale. Również w innych branżach odzieżowych, jak w handlu trykotażowym i bieliźniano - konfekcyjnym sprzedaż była znacznie mniejsza niż przed rokiem, gdyż odbiorcy liczą na dalszą zniżkę cen i nie dokonują większych zakupów. Pogorszenie zbytu w porównaniu ze styczniem nastąpiło w dziale papierniczym wskutek wprowadzenia oszczędności w zakupach tak przez instytucje państwowe jak i prywatne.

Wskaźnik cen hurtowych podniósł się z 71.6 w styczniu do 72.4 w lutym; przytem wskaźnik artykułów rolnych wzrósł z 56.9 do 58.2 a wskaźnik artykułów przemysłowych z 84.1 do 84.4. Wskaźnik cen detalicznych w Warszawie natomiast wykazał w lutym nieznaczną zniżkę z 91.3 na 91.1.

Obroty handlowe Polski z zagranicą uległy w lutym dalszemu zmniejszeniu do 251.4 milj. zł. wobec 305.9 milj. zł., w miesiącu poprzednim, przyczem silniejszy spadek wykazała wartość przywozu. W miesiącu sprawozdawczym przywieziono 174 tys. tonn towarów wartości 116.6 milj. zł. wobec 278 tys. tonn i 153.4 milj. zł. w styczniu. Spadek przywozu nastąpił we wszystkich działach, szczególnie zaś w imporcie artykułów spożywczych, surowców, wytworów hutniczych, włóknistych i nawozów sztucznych. Wywóz osiągnął 1.246 tys. tonn wartości 134.9 milj. zł., czyli 172 tys. tonn wartościowo zaś 17.6 milj. zł. mniej niż w miesiącu poprzednim, wskutek zmniejszenia się eksportu artykułów spożywczych, drzewa, paliwa, nawozów sztucznych i wyrobów włóknistych. Wobec stosunkowo mniejszego spadku wartości wywozu saldo dodatnie bilansu handlowego w okresie sprawozdawczym wynosiło 18.3 milj. zł.

W związku ze spadkiem obrotów handlowych z zagranicą, zwłaszcza wskutek obniżenia się eksportu węgla, obrót towarowy portu gdyńskiego zmniejszył się w porównaniu ze styczniem o 32 tys. do 291 tys. tonn; o sumę tę obniżył się wywóz (do 260 tys. tonn), gdy przywóz utrzymał się na poprzednim poziomie (31 tys. tonn). Wskutek niepomyślnego stanu pogody na Bałtyku ruch pasażerski przez Gdynię zmniejszył się w lutym do 686 osób wobec 1.992 w miesiącu poprzednim.

STAN ZATRUDNIENIA I PŁACE

Liszba bezrobotnych osiągnęła w końcu lutego 365.648 osób. Przyrost liczby bezrobotnych był zatem w ostatnich dwuch miesiącach znacznie słabszy niż w końcu ub. r., wynosił bowiem w lutym b. r. przeszło 20 tys., w styczniu 42 tys., w grudniu ub. r. zaś 91 tys. osób. Na wzrost bezrobocia w okresie sprawozdawczym wpłynęło głównie dalsze zwiększenie się liczby bezrobotnych robotników niewykwalifikowanych (o przeszło 10 tys.), w mniejszej zaś mierze pracowników budowlanych (o 3.273), pracowników umysłowych (o 2.569), hutników metalowych i szklanych (o 2.533) oraz metalowców i górników. Spadła natomiast ilość bezrobotnych włókienników o 1.336 osób. Stan bezrobocia w poszczególnych działach przedstawia poniższe zestawienie:

	28.II.1931	31.I.1931	1..III1930
Górnicy	9.968	9.080	5.821
Hutnicy	4.634	2.101	2.008
Metalowcy	27.502	25.833	19.602
Włókiennicy	34.669	36.005	33.777
Pracownicy budowlani	41.069	37 796	43.786
Pracownicy umysłowi	24.801	22.238	15.748
Inne zawody	33.451	33.247	161.626
Niewykwalifikowani	189.554	178.995	
Razem	365.648	345.295	282.568

Liczba robotników pracujących niepełny tydzień wynosiła w końcu lutego 94.148 osób, utrzymała się więc na poziomie z przed miesiąca (94.434). W sumie tej wzrosła bardzo znacznie liczba pracujących przez 5 dni przy jednoczesnem zmniejszeniu ilości robotników zatrudnionych 2 — 4 dni w tygodniu.

Ruch zniżkowy płac robotniczych znalazł swój wyraz w lutym w obniżeniu w drodze orzeczenia arbitrażowego płac robotników w hutach cynkowych o 7% i na kopalniach rud cynkowych i ołowianych o 6%. W wyniku bezpośrednich porozumień obniżono w ostatnim czasie płace robotników w szeregu zakładów z różnych dziedzin przemysłu, jak w przemyśle drzewnym, cegielnictwie, włókiennictwie i t. p. Zniżka płac robotniczych nastąpiła również w przemyśle naftowym, gdzie wysokość zarobków oblicza się w stosunku do wskaźnika kosztów utrzymania (w marcu zniżka płac w tym dziale przemysłu wynosiła 3%). W niektórych gałęziach przemysłu wypowiedziane zostały pozatem obowiązujące dotychczas umowy o płace i toczą się na ten temat pertraktacje między przemysłowcami i robotnikami.

Ruchem zniżkowym płac objęte zostały również wynagrodzenia pracowników umysłowych. W przemyśle i handlu w województwach poznańskiem i pomorskiem są dążenia do obniżki uposażeń o 10%. Przemysł górnośląski wypowiedział dotychczas obowiązującą umowę. Z dniem 1 kwietnia obniżono o 10% płace pracownikom Banku Polskiego oraz banków państwowych. Obniżka uposażeń urzędniczych zadecydowana została również w Państwowych Monopolach Tytoniowym i Spirytusowym.

STATYSTYKA

Pieniądz i kredyt

STAN W DNIU	Stopa dyskontowa	BANK POLSKI: Kruszec i waluty netto	BANK POLSKI: Portfel wekslowy	BANK POLSKI: Pożyczki lombardowe	BANK POLSKI: Natychm. płatne zobowiązania	BANK POLSKI: Obieg biletów bank.	Całkowity obieg pieniężny	Państw. instyt. kredyt.: Kredyty gotówkowe[2])	Państw. instyt. kredyt.: Kredyty emisyjne	Państw. instyt. kredyt.: Wkłady i lokaty	Banki prywatne[3]): Kredyty krótkotermin.	Banki prywatne[3]): Wkłady
		W miljonach złotych										
31.XII. 1927 . . .	8	1.202[1])	456	41	660	1.003	1.312	893	432	899	1.254	800
31.XII. 1928 . . .	8	1.149	640	91	524	1.295	1.516	1.135	738	1.132	1.733	999
31.XII. 1929 . . .	8½	1.119	704	77	468	1.340	1.600	1.340	924	1.144	1.885	1.090
28.II. 1930 . . .	8	1.062	668	70	456	1.282	1.517	1.106	940	1.214	1.983	1.127
30.XI. „ . . .	7½	863	681	75	233	1.565	1.570	1.661	1.035	1.391	1.906	1.176
31.XII. „ . . .	7½	851	672	86	210	1.328	1.569	1.649	1.057	1.422	1.911	1.184
31.I. 1931 . . .	7½	825	623	88	185	1.277	1.513	1.658	1.061	1.456	1.852	1.127
28.II. „ . . .	7½	807	599	85	169	1.284	1.524	1.656	1.073	1.456	.	.

1) Od 20.X.1927 r. przeliczono zapasy kruszcu i walut zgodnie z rozporz. z d. 13.X.27 r. o stabilizacji złotego pg. wartości 5.924.44 zł. za 1 kg. czystego złota.

2) Łącznie z funduszami administrowanemi.

3) Według bilansów łącznych, zestawianych przez Komisarjat Bankowy Min. Skarbu; dane obejmują 59 banków i 5 większych domów bankowych.

4) Dane prowizoryczne.

Kursy dewiz i walut na giełdzie warszawskiej

	Notowano za	Kurs najniższy: Luty 1931	Kurs najniższy: Styczeń 1931	Kurs najwyższy: Luty 1931	Kurs najwyższy: Styczeń 1931	Kurs ostatni: Luty 1931	Kurs ostatni: Styczeń 1931
Belgja	100 belg	124.33	124.37	124.62½	124.60	124.40	124.39
Holandja	100 guld.	357.90	358.60	358.65	359.20	359.90	358.60
Londyn	1 £	43.33¼	43.30½	43.39¾	43.32½	43.34	43.32¼
Nowy York	1 $	8.913	8.912	8.928	8.916	8.914	8.914
$ oficjalny	1 $	8.90½	8.89	8.91¼	8.92¼	8.91¼	8.91
$ prywatny	1 $	8.902	8.89	8.915	8.927	8.91	8.90
Paryż	100 fr.	34.96½	34.96	35.—	35.02½	34.96½	34.96½
Praga	100 kor.	26.40	26.39½	26.43½	26.44	26.42½	26.40
Szwajcarja	100 fr.	171.68	172.39	172.42½	172.94	171.73	172.39
Wiedeń	100 szyl.	125.32	125.37	125.42	125.53	125.38	125.38
Włochy	100 lir	46.71½	46.70	46.74½	46.73	46.73	46.70

Kursy ważniejszych papierów procentowych na giełdzie warszawskiej

RODZAJ PAPIERU		Wartość nominalna	Kurs najniższy: Luty 1931	Kurs najniższy: Styczeń 1931	Kurs najniższy: Luty 1930	Kurs najwyższy: Luty 1931	Kurs najwyższy: Styczeń 1931	Kurs najwyższy: Luty 1930	Kurs ostatni: Luty 1931	Kurs ostatni: Styczeń 1931	Kurs ostatni: Luty 1930
6% poż dol. z 1919/1920 r.	w % nominału	100 $	68.—	67.—	74.—	72.75	70.—	79.50	72.—	69.75	74.—
10% „ kolejowa		100 fr. zł.	102.50	101.—	102.50	103.50	103.50	102.50	103.50	103.50	102.50
5% „ konwersyjna . .		100 zł.	47.50	47.—	49.75	50.—	49.50	52.50	49.50	48.—	52.—
5% „ kolej. z 1925 r. .		100 zł.	44.—	45.—	45.—	46.—	46.50	48.50	46.—	45.—	48.50
7% „ stabil. z 1927 r. .		100 $	77.—	77.—	84.—	83.—	80.—	88.25	81.75	77.—	84.—
8% l. zast. B. G. K. . . .		100 zł. zł.	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—
7% „ „ B. G. K. . . .		100 zł.	83.25	83.25	83.25	83.25	83.25	83.25	83.25	83.25	83.25
8% „ „ P. B. R. . . .		100 zł. zł.	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—
7% „ „ P. B. R. . . .		100 zł.	83.25	83.25	83.25	83.25	83.25	83.25	83.25	83.25	83.25
8% oblig. B. G. K.		100 zł. zł.	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—	94.—
7% „ B. G. K.		100 zł.	83,25	83.25	83.25	83.25	83.25	83.25	83.25	83.25	83.25
8% l. dol. Pozn. Z. Kr.[1]) .		100 $	86.75	89.25	90.—	90.—	92.—	93.50	87.25	90.—	93.50
4½% l. zast. T. Kr. Ziem.	w złotych	100 zł.	51.75	50.75	49.75	53.—	53.75	53.—	52.—	52.50	51.50
5% „ „ „ „ m. W.		100 zł.	56.—	57.—	54.—	57.75	58.25	55.75	56.—	58.—	55.75
8% „ „ „ „ „ „		100 zł.	71.50	70.50	70.50	72.75	73.—	74.75	72.50	72.—	74.50
8% „ „ „ „ Łodzi		100 zł.	68.25	67.—	62.75	68.75	68.—	65.75	68.50	68.—	65.50
5% poż. premj. dolar. . . .		5 $	—	45.75	73.50	—	55.—	80.—	—	54.—	79.75
4% „ „ inwest. . .		100 zł.	94.75	91.50	121.75	99.50	97.—	131.—	95.75	97.—	129.75
6% l. zboż. Pozn. Z. Kr.[1]) .		1 q żyta	14.25	15.25	18.—	16.10	16.50	21.25	15.—	16.25	18.—
3% Poż. Bud.		50 zł.	50.—	50.—	—	50.—	50.75	—	50.—	50.50	—

1) Notowania urzędowe giełdy poznańskiej.

Kursy ważniejszych akcyj na giełdzie warszawskiej

RODZAJ AKCJI	Wartość nominalna w złotych	Ostatnia dywid. w %	Kurs najniższy			Kurs najwyższy			Kurs ostatni		
			Luty 1931	Styczeń 1931	Luty 1930	Luty 1931	Styczeń 1931	Luty 1930	Luty 1931	Styczeń 1931	Luty 1930
Bank Polski	100	15	134.50	149.—	160.—	154.50	158.50	184.—	135.—	153.—	164.50
Bank Handl. w Warszawie .	100	8	106.—	106.—	—	108.—	108.—	—	108.—	108.—	—
Bank Dyskontowy.	100	12	—	—	124.75	—	—	127.—	—	—	127.—
Bank Zachodni	100	8	70.—	70.—	78.—	70.—	70.—	81.—	70.—	70.—	80.—
Warsz. Tow. Fabr. Cukru . .	100	0	29.—	28.75	27.75	32.—	34.—	31.—	32.—	30.—	28.—
Firley	50	6	14.50	22.—	38.—	14.50	22.—	40.—	14.50	22.—	38.25
Warsz. Tow. Kop. Węgla . .	100	4	31.—	31.—	50.—	34.—	37.—	54.—	31.—	33.—	50.—
Lilpop, Rau i Loewenstein .	25	10	19.50	19.75	23.50	21.50	22.50	26.—	20.50	20.—	24.—
Modrz. Zakł. Górnicze . . .	50	0	7.25	8.75	12.75	9.—	10.50	13.75	7.25	8.25	13.25
Ostrowieckie Zakłady . . .	50	10	45.—	38.—	60.50	52.—	40.—	63.50	45.25	38.—	60.50
Norblin.	100	5	29.—	29.—	65.—	31.—	31.—	71.50	31.—	30.—	65.—
Rudzki	50	8	—	10.—	7.—	—	10.—	7.—	—	10.—	7.—
Starachowice	50	0	11.—	11.25	20.—	12.75	13.50	22.50	11.50	11.50	20.25
Warsz. S.A. Bud. Parow. III em.	100	8	—	—	21.25	—	—	21.25	—	—	21.25
Siła i Światło	50	12	72.—	58.—	93.—	73.—	58.—	93.—	73.—	58.—	93.—
Elektr. Dąbrowska I—III em. .	50	8	—	—	50.—	—	—	50.—	—	—	50.—
L. Spiess i Syn I—II em . .	100	8	65.—	—	98.—	65.—	—	100.—	65.—	—	100.—
Nobel I—II em.	50	0	—	—	10.—	—	—	10.—	—	—	10.—
Haberbusch i Schiele I—II em.	100	11	—	101.—	104.25	—	105.—	107.—	—	101.—	107.50
Ł. J. Borkowski . . .	25	0	—	—	5.75	—	—	6.75	—	—	5.75

Kursy polskich pożyczek państwowych na giełdach zagranicznych

Nowy York

6% POŻYCZKA DOLAROWA				MIESIĄC	8% POŻYCZKA DILLONOWSKA			
Kurs najniższy	Kurs najwyższy	Kurs ostatni	Obroty w tys. dol.		Kurs najniższy	Kurs najwyższy	Kurs ostatni	Obroty w tys. dol.
$74\frac{3}{4}$	76	75	84	Luty 1930	94	95	$94\frac{3}{4}$	295
58	67	62	133	Grudzień. . . „	73	$84\frac{1}{4}$	$79\frac{1}{2}$	265
63	$67\frac{1}{2}$	66	62	Styczeń . . . 1931	82	$84\frac{1}{2}$	84	257
66	71	69	65	Luty . . . . „	$80\frac{1}{8}$	90	$88\frac{1}{2}$	233

7% Pożyczka Stabilizacyjna

NOWY YORK				MIESIĄC	LONDYN			
Kurs najniższy	Kurs najwyższy	Kurs ostatni	Obroty w tys. dol.		Kurs najniższy	Kurs najwyższy	Kurs ostatni	Obroty w tys. dol.
$82\frac{5}{8}$	84	$83\frac{3}{4}$	402	Luty 1930	86,33	89,20	88,15	—
68	$77\frac{1}{4}$	$73\frac{1}{4}$	963	Grudzień. . . „	76,29	81,55	78,54	—
75	80	$79\frac{7}{8}$	915	Styczeń . . . 1931	80,15	84,25	82,00	—
$78\frac{5}{8}$	$81\frac{3}{4}$	$81\frac{3}{4}$	809	Luty . . . . „	81,85	84,70	83,10	—

Rzeczywiste dochody i wydatki państwowe (w milj. zł.)

OKRES	DOCHODY: Daniny publ. prócz ceł	DOCHODY: Cła	DOCHODY: Monopole	DOCHODY: Przedsiębiorstwa	DOCHODY: Inne dochody	DOCHODY: Razem	Wydatki	Nadwyżka dochodów
1928/1929	1.312,6	425,2	890,3	104,8	275,7	3.008,6	2.808,4	200,2
1929/1930	1.340,8	395,3	886,1	111,2	297,3	3.030,7	2.970,7	60,0
Styczeń 1930	132,6	26,3	70,4	4,0	16,7	250,0	242,0	8,0
Luty „	100,7	21,9	66,2	2,1	46,3	237,2	222,2	15,0
Grudzień „	119,5	23,9	76,5	1,3	24,2	245,4	257,1	— 11,7
Styczeń 1931	109,8	18,7	62,8	1,9	36,5	229,7	228,2	1,5
Luty „ [1]	88,7	16,2	54,1	2,9	38,1	200,0	212,5	— 12,5
Kwiecień — Luty 1929/30	1.238,0	363,6	802,4	92,6	252,4	2.749,0	2.689,6	59,4
„ „ 1930/31	1.109,5	239,5	746,6	76,7	323,3	2.495,6	2.512,5	— 16,9

Wytwórczość górnicza (w tys. tonn)

PRZECIĘTNIE MIESIĘCZNIE WZGL. W MIESIĄCU	WĘGIEL KAMIENNY: Wydobycie: G.Śląsk	Dąbrowa	Kraków	Polska ogółem	Na dzień roboczy	Zbyt: W kraju	Zbyt: Eksport	Zapasy na zwałach	KOKS	WYTWORY NAFTOWE: Wydobycie ropy	Przeróbka ropy	Wytwórcz. produktów	Zbyt: W kraju	Zbyt: Eksport
1927	2.333	637	204	3.174	127	1.850	925	1.317	117	60	57	52	28	23
1928	2.537	635	211	3.383	135	1.970	1.108	597	138	62	60	55	31	22
1929	2.870	746	237	3.853	154	2.260	1.199	1.108	155	56	55	50	34	21
1930	2.362	577	183	3.124	114	1.732	1.068	1.776	132	55	52	48	34	16
Styczeń 1930	2.839	742	225	3.806	152	1.768	1.167	1.563	175	56	50	46	38	19
Luty „	2.286	531	173	2.990	125	1.439	867	1.766	142	49	55	50	30	17
Grudzień „	2.480	656	236	3.372	147	2.026	1.177	1.452	121	57	52	48	39	14
Styczeń 1931	2.567	673	218	3.458	138	1.760	1.192	1,532	119	56	57	50	37	13
Luty „ [1]	2.076	522	182	2.780	121	1.430	887	1.715	.	.	.	.	.	.

Wytwórczość hutnicza (w tys. tonn) / Rynek pracy (w tys.) [2]

PRZECIĘTNIE MIESIĘCZNIE WZGL. W MIESIĄCU	HUTNICTWO ŻELAZA I STALI: Wydobycie rudy kraj.	Import rudy	Wytwórczość hut: Surówki	Stali	Wytw. walcowni	Zbyt: W kraju	Zbyt: Eksport	HUTNICTWO CYNKU I OŁOWIU: Wydobycie rudy kraj.	Import rudy	Wytw. hut: Cynku	Ołowiu	Eksport cynku	ILOŚĆ ZATRUDNIONYCH: Górnictwo	Hutnictwo	Przemysł	Roboty publiczne	Zarejestrowani bezrobotni
1927	45	59	56	104	77	44	13	87	18	13	2,5	13	145	58	587	16	165
1928	58	46	57	120	87	59	13	92	17	13	3,0	11	147	67	649	17	126
1929	55	61	59	115	80	42	19	94	18	14	3,0	12	164	60	557	16	185
1930	40	31	40	103	76	31	35	88	20	15	3,2	12	151	56	527	32	228
Styczeń 1930	52	51	51	106	76	30	30	92	18	14	1,9	9	162	59	532	14	249
Luty „	42	35	43	102	77	27	42	90	21	14	3,6	9	158	58	517	11	283
Grudzień „	32	31	36	79	60	7	47	80	22	15	3,6	10	146	51	455	11	287
Styczeń 1931	28	48	32	92	63	43	28	90	18	15	3,1	8	143	51	438	9	345
Luty „ [1]	.	30	35	99	69	19	28	.	10	13	2,3	8	.	.	.	.	366

Handel zagraniczny Polski. / Przewóz towarów na kolejach polskich [3]

PRZECIĘTNIE MIESIĘCZNIE WZGL. W MIESIĄCU	PRZYWÓZ: w tys. tonn	PRZYWÓZ: w milj. zł.	WYWÓZ: w tys. tonn	WYWÓZ: w milj. zł.	SALDO: w tys. tonn	SALDO: w milj. zł.	Naładowano na P. K. P. [4]	Przyjęto od kolei zagr.	Tranzyt	Ogółem
1927	409	241,0	1.696	209,6	+ 1.287	— 31,4	14.400	693	1.105	16.198
1928	430	280,1	1.702	209,0	+ 1.272	— 71,1	15.639	643	1.131	17.413
1929	424	259,4	1.753	234,4	+ 1.329	— 25,0	16.211	604	1 175	17.990
1930	298	187,2	1.577	202,8	+ 1.289	+ 15,6	13.378	441	1.105	14 924
Styczeń 1930	320	216,7	1.733	218,5	+ 1 413	+ 1,8	12.233	425	982	13.640
Luty „	281	181,7	1.574	218,1	+ 1.293	+ 36,4	11,620	469	1.067	13.156
Grudzień „	286	158,9	1.660	183,2	+ 1.374	+ 24,3	14.052	402	789	15.423
Styczeń 1931	278	153,4	1.418	152,5	+ 1.140	— 0,9	11.236	351	864	12.431
Luty „ [1]	174	116,6	1.246	134,9	+ 1.072	+ 18,3	.	.	.	.

[1]) Dane tymczasowe. [2]) Na koniec roku wzgl. miesiąca. [3]) Przeciętnie dziennie w wagonach 15-tonnowych [4]) Wraz z naładunkiem w obrębie w. m. Gdańska.

Wskaźniki cen hurtowych

KRAJ	Rodzaj wskaźnika	Podstawa obliczenia	1928	1929	1930	1930 Grudzień	1931 Styczeń
Polska	Artykuły rolne	1927 = 100	97,2	85,7	68,5	63,2	56,5
	„ przemysłowe		104,2	103,3	94,1	87,8	86,0
	Ogólny		101,0	95,7	82,4	76,6	72,3
	Ogólny	styczeń 1914 = 100	119,7	113,4	97,6	90,8	85,7
Anglja	Board of Trade	1913 = 100	140,3	136,5	119,5	108,9	106,9
Francja		1913 = 100 [1]	620,6	611,4	535,5	487,6	483,7
Niemcy	Urzędowy	1913 = 100	140,0	137,2	124,6	117,8	115,2
Stany Zjednoczone	Bureau of Labour	1913 = 100	140,0	138,3	123,8	115,2	112,3 [2]
Polska	Koszty utrzym. w Warsz.	1927 = 100	103,2	105,5	99,6	99,8	91,9

[1]) W walucie przedwojennej.
[2]) Za grudzień.

Ceny hurtowe ważniejszych artykułów

Artykuł	Miejsce notowania	Gatunek i waga	3.II.31	16.II.31	23.II.31	2.III.31
Pszenica	Warszawa	w zł. za 100 kg. . . .	22—23	23—24	25—26	26—27
„	Poznań	w zł. za 100 kg. . . .	20—20.75	21.75	22.75	22.50—23
„	Berlin	w RM. za 1.000 kg. .	281.50—280	281.50—282	277—279	300 (Marzec)
„	Nowy York	(Czerwona jara ozima) (Nr 2 w cts. za 1 busz. .)	$91\frac{1}{2}$	$92^{5}/_{8}$	$91^{1}/_{2}$	$89^{3}/_{8}$
Żyto	Warszawa	w zł. za 100 kg. . . .	17.75—19	17.75—18.50	17.75—18.50	19—19.50
„	Poznań	w zł. za 100 kg. . . .	17.50—17.25	16.75—17	17.75—18	18.65—18.60
„	Berlin	w RM. za 1.000 kg. .	175.50	154.50—156	157—159	183.50-185.50 (Marzec)
„	Chicago	w cts. za busz. . . .	$37^{5}/_{8}$	$39.40^{3}/_{4}$	$43^{1}/_{8}$ (Maj)	$36^{3}/_{4}$
Jęczmień	Warszawa	brow. w zł. za 100 kg. .	25—26	24—25	23 50—24.50	24—25
„	Poznań	przem. w zł. za 100 kg. .	19.25—19.75	19—20	19.50—20.50	19.75—20.75
„	Berlin	(pastewny i przemiałowy) (w RM. za 1000 kg. .)	190—204	190—204	190—204	192—208
Owies	Warszawa	w zł. za 100 kg. . . .	20—21	19.50—20.50	19.50—21	20—21
„	Poznań	w zł. za 100 kg. . . .	18.75—19.75	17.50—18.50	17.50—18.50	17.50—18.50
„	Berlin	w RM. za 1.000 kg. . .	152—151	151.50	153—153.50	156 - 157.50
„	Chicago	w cts. za buszel. . .	$32^{7}/_{8}$	$33^{3}/_{8}$ (Maj)	33	$30^{1}/_{4}$
Bydło rogate	Poznań	wół w zł. za 100 kg. .	90—102	92—102	92—100	96—100
„	„	krowa w zł. za 100 kg.	76—86	80—90	80—90	80—92
Nierogacizna	„	w zł za 100 kg. . . .	102—108	116—122	124—130	124—130
„	Praga	polsk. za 100 kg. k. c. .	6.80—7.25	7.10—8.00	6.50—7.50	6.50—7.50
„	Wiedeń	mięs wszyl. a. za 100 kg.	1.10—1.60	1.25—1.65	1.20—1.60	1.20—1.60
Jaja	Warszawa	w zł. za 1440 szt. . .	195	185	180	175
„	Berlin	w fen. za 1 szt. pol. norm.	—	$8—8^{1}/_{4}$	$7^{3}/_{4}—8$	$7^{3}/_{4}—8$
„	Londyn	w sh. i d. za 120 szt. nieb.	7.0—9.3	6.3—9.3	6.3—9.0	6.3—8.9
Masło	Warszawa	w zł za 1 kg., I gat. . .	5.00	5.60	5.40	5.40
„	Berlin	w RM. za 1 f. I gat. . .	140	150	142	142
„	Londyn	w sh. za ctw. pols. . .	106	114	—	—
Węg. kamien.	Dane Min.	G/Śląski) sh. za 1.000 kg.	—	.	11/0	—
„	Prz. i Han.	Dąbr.) fob. Gd.-Gdynia	—	.	10/3	—
„	Newcastle	Najl. gaz. Durham sh. za lt.	15/0	13/6	13/6	.
„	Cardiff	„ admir. sh. za lt. . .	20/0	20/0	20/0	.
Żel.-surówka	Londyn	Clev. III sh. za lt. . .	$58\frac{1}{2}$	$58\frac{1}{2}$	$58\frac{1}{2}$	$58^{1}/_{2}$
„	G. U. Stat.	Pol Nr. 1 zł. za 1.000 kg.	—	—	—	—
Miedź	Londyn	£ za lt (1.016 kg.). . .	$43^{3}/_{16}—43^{7}/_{16}$	$44^{7}/_{8}—44^{15}/_{16}$	$47—47^{1}/_{8}$	$46^{11}/_{16}—46^{3}/_{4}$
Cynk	„	„ „ „ . .	$11^{3}/_{4}—12^{1}/_{4}$	12—12	$12^{7}/_{8}—13^{1}/_{8}$	$12^{7}/_{8}$
Ołów	„	„ „ „ . .	$12^{15}/_{16}—13$	$13^{1}/_{8}—13^{1}/_{4}$	$13^{15}/_{16}$	$14^{1}/_{8}$
Cyna	„	„ „ „ . .	$112^{8}/_{16}-113^{11}/_{16}$	$114^{3}/_{4}—114^{7}/_{8}$	$123—123^{1}/_{4}$	$122^{3}/_{8}—122^{1}/_{2}$
Kauczuk	„	d per lb	$3^{3}/_{4}$	$3^{3}/_{4}—3^{7}/_{8}$	$3^{3}/_{4}—3^{13}/_{16}$	—
Bawełna	Brema	cts. per. lb.	.	11 48	11.62	11 84
„	Liverpool	d „ „	5,45	5.82	5.90	5.99
Wełna	Bradford	„ „ „	21	21	21	—
Juta	Londyn	£ za lt. (1.016 kg.) . .	$14^{1}/_{2}$	14—15	15.2/6	—
Konopie	„	„ „ „ . .	—	18 5—18.10	18	—
Ropa naft.	Nowy York	$ per barrel	—	1.45—1.85	1.45—1.85	1.45—1.85
Nafta	„ „	cts. per gall.	—	12.25	12.25	12.25
Ropa naf. pol.	Borysław	$ za cysternę „Borysław"	—	—	—	—

[1]) Przeciętnie w miesiącach: luty i marzec 1931 r.

Bank Gospodarstwa Krajowego

Warszawa

Bilans surowy z dnia 31 stycznia 1931 r.

STAN CZYNNY

Dział Handlowy.

1.	Kasa i sumy do dyspozycji	Zł.	35,677,859.38
2.	Papiery procentowe, akcje i udziały	„	72,557,510.94
3.	„ „ własnej emisji	„	64,178,697.94
4.	Weksle zdyskontowane	„	164,265,058.18
5.	Pożyczki krótkoterminowe	„	156,533,280.09
6.	Banki	„	25,048,376.94
7.	Pożyczki gotówkowe długoterminowe	„	35,127,736.27
8.	„ „ komunalne	„	52,317,126.92
9.	„ budowlane z fund. wł.	„	17,610,426.—
10.	„ zwaloryz. b. Instyt. sfuzj.	„	5,501,549.86
11.	Inne aktywa	„	39,430,511.47
		Zł.	668,248,133.35

Dział emisyjny.

12.	Pożyczki emisyjne	Zł.	736,545,842.62		
13.	Inne aktywa dz. emisyjnego	„	39,733,691.33		
14.	Saldo w dziale handlowym	„	13,115,151.14	Zł.	789,394,667.09

Dział operacyj ze Skarbem Państwa.

15.	Pożyczki budowlane	Zł.	303,082,248.72		
16.	Kredyty sanacyjne dla banków	„	29,735,416.27		
17.	Kredyty dla Kooprolnej i in	„	47,937,967.97		
18.	Różne kredyty	„	199,166,295.17		
19.	Saldo w dziale handlowym	„	44,973,061.24	Zł.	624,894,989.37
				Zł.	2,082,537,789.81
20.	Inkaso			„	8,528,611.02
21.	Gwarancje i akceptacje			„	40,672,997.16
				Zł.	2,131,739,397.99

STAN BIERNY

Dział Handlowy.

1.	Kapitał zakładowy	Zł.	150,000,000.—
2.	Rezerwy	„	43,957,918.15
3.	Wkłady a vista	„	120,581,662.85
4.	„ terminowe	„	106,523,332.89
5.	Redyskonto weksli	„	59,448,383.73
6.	Banki	„	80,493,548.71
7.	Inne pasywa	„	49,155,074.64
8.	Saldo działu emisyjnego	„	13,115,151.14
9.	„ „ operacyj ze Skarbem Państwa	„	44,973,061.24
			668,248,133.35

Dział emisyjny.

10.	Specj. rezerwa dla pap. wart. wł. em.	Zł.	14,352,167.90		
11.	Emisje	„	736,545,824.62		
12.	Inne pasywa działu emisyjn.	„	38,496,674.57	Zł.	789,394,667.09

Dział operacyj ze Skarbem Państwa.

13.	Lokaty Skarbu Państwa:				
	a) fundusze budowlane	Zł.	311,959,360.62		
	b) „ sanac. dla banków	„	54,071,579.36		
	c) „ ex re Kooprolnej	„	36,327,102.33		
	d) różne lokaty	„	222,536,947.36	Zł.	624,894,989.37
				Zł.	2,082,537,789.81
14.	Różni za inkaso			„	8,528,611.02
15.	Zobow. z tyt. gwarancyj i akceptacyj			„	40,672,997.16
				Zł.	2,131,739,397.99

Rada Nadzorcza

Prezes Rady:
Dr. ROMAN GÓRECKI

Zastępca Prezesa:
Dr. FELIKS MACISZEWSKI

Członkowie:
Dr. LEON BARAŃSKI
Inż. JERZY DRECKI
Inż. KAZIMIERZ GÓRSKI
WŁADYSŁAW KORSAK
JÓZEF KOŻUCHOWSKI
Inż. ANTONI OLSZEWSKI
Dr. ADAM ROSE

Komisarz Rządowy:
WITOLD BRONIEWSKI

Zastępcy Kom. Rząd.:
STEFAN RYBAŁTOWSKI
WITOLD PAWŁOWICZ

Zarząd Banku

Prezes Banku:
Dr. ROMAN GÓRECKI

Naczelny Dyrektor:
VACAT

Zastępcy Nacz. Dyr.:
WACŁAW KONDERSKI
Dr. FELIKS MERUNOWICZ

Dyrektorzy:
Dr. LEON BARYSZ
WŁADYSŁAW BIZAŃSKI
Dr. TADEUSZ GARBUSIŃSKI
Dr. ADAM PAWLIKOWSKI
Dr. MIECZYSŁAW SZENK

Oddziały:

Biała (Bielsko), Białystok, Bydgoszcz, Drohobycz, Gdynia, Katowice, Kołomyja, Kraków, Lublin, Lwów, Łódź, Łuck, Poznań, Radom, Równe, Stanisławów, Tarnów, Wilno, Włocławek

Drukarnia Współczesna, Warszawa, Szpitalna 10.